

PREDSJEDNIŠTVO MEĐUNARODNOG VIJEĆA OFS-a

PROJEKT TRAJNE FORMACIJE

MJESEČNA TEMA

KOLOVOZ 2012. – GODINA 3. – Br. 32

SPECIFIČAN POZIV ZA ODREĐENO POSLANJE

Benedetto Lino, OFS

Temu pripremila skupina MVOFS-a za trajnu formaciju

Ewald Kreuzer, OFS, koordinator

fra Amando Trujillo Cano, TOR

Doug Clorey, OFS

SPECIFIČNOST NAŠEGA POZIVA

Ovomjesečni izbor iz predavanja Benedetta Lina održanog na Generalnom kapitulu OFS-a 2011. godine obrađuju tri vida specifičnosti svjetovnoga franjevačkog poziva. U svom razmišljanju naglašava vlastitost Franjina poziva kao i ono svih franjevacu u odnosu na Franjino temeljno i dugotrajno iskustvo. Benedetto kaže da ako i postoji specifičnost naravi našega poziva svjetovnih franjevacu, onda je to poziv da u cijelosti budemo kršćani, poput Franje. Poziv je specifičan samo po tome što se odnosi na primjer ili uzor, sv. Franju Asiškog, koji nam pokazuje kako da budemo radikalni, cjeloviti i postojani kršćani. Privukao nas je primjer i život sv. Franje, a Bog je iskoristio to zanimanje kako bi nas doveo do načina života na koji smo se obvezali.

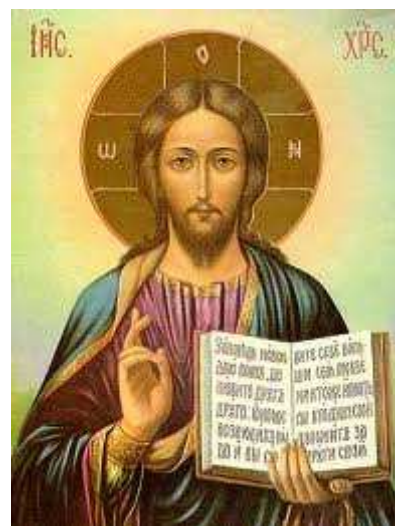
SPECIFIČNOST NAŠEGA POZIVA OVISI O SVETOM FRANJI

Naš je specifičan poziv da budemo franjevci i svjetovnjaci te kao takvi izravno ovisimo o sv. Franji i njegovom pozivu. Njegov su nas primjer i život privukli. Bog ga je upotrijebio da bi nas doveo do specifičnog načina života. Stoga se moramo okrenuti sv. Franji i od njega krenuti ako želimo razumjeti svoj specifičan poziv.

Franjo nije organizirao “specifičan” način života u smislu da se specijalizirao u određenom području. Da objasnim. Sv. Ivan Bosco brinuo se o mladima; sv. Kamilo de Lellis, sv. Ivan od Boga su se brinuli o bolesnima; bl. Terezija iz Kalkute brinula se o napuštenim siromasima; svete kontemplativke su kao svoju zadaću preuzele žrtvu za život svijeta, u kontemplativnoj molitvi, itd. Sv. Franjo se nije ni u čemu “specijalizirao”. On se svima stavio na raspolaganje, postao je *svima sve* (usp. 1 Kor 9,22-23). Franjo je prije svega tražio Boga kako bi našao sebe.

Prije svega, nastojao je odgovoriti na srž svoga prvotnoga poziva (koji je isti za svakoga), odnosno uspostaviti živi odnos s Bogom, dati smisao svome životu. Tijekom dugih razdoblja molitve i kontemplacije, uspio je razumjeti intimnu bit Boga kao Oca, *Abba*. Bog koji nam je po svome Sinu postao blizak, u njegovom utjelovljenju, životu, muci, smrti i uskrsnuću, po činu koji je bio potpuno i vječno darivanje Njega. Sin koji nas zauzvrat vodi k Ocu, koji nam daje život i koji nas po svome Duhu posvećuje.

To je u njemu stvorilo želju da dopusti da ga Duh potpuno preobrazi kako bi se suobličio Sinu Isusu, te tako odgovorio na svoj temeljni poziv dijeleći život s Trojedinim Bogom.¹

¹ “Ne treba mi mnogo toga, sinko, dosta mi je da znam Isusa Krista siromašna i propeta.” (2 Čel 105) “Bit franjevačke duhovnosti je... Krist. Krist je središnja točka ove duhovnosti. Mogli bismo reći: samo Krist... Sva vaša franjevačka literatura jasno pokazuje da je Franjo stremio k potpunom nasljedovanju Isusa... Potpuno svjesno, neprestano je (Franjo) želio živjeti poput svoga Učitelja. Njegovo Pravilo, kako ga je zamislio, nije drugo doli Evandjelje na djelu.” (Pavao VI, govor na Generalnom kapitulu OFM, 22. lipnja 1967.)

Franjo nije htio ništa drugo u životu nego da svoj život temelji na Kristu, da živi u Kristu, da potpuno živi Evanđelje. Ukratko, želio je biti cjelovit kršćanin i ništa drugo. Franjo nije činio ništa drugo osim što je u potpunosti odgovarao na ono što je Isus Krist tražio i što uvijek od svakoga od nas traži, bez iznimke.

NAŠE ZVANJE: ŽIVJETI KRISTA, ŽIVJETI EVANĐELJE

Bog je podigao Franju i njegovu trostruku obitelj za Crkvu i za svijet, kako bi svi vjerovali da je moguće živjeti Evanđelje *sine glossa*, bez tumačenja, i da je konkretno moguće biti cjelovit kršćanin, bez daljnjih tumačenja.² Franjo je upravo to bio. I mi, njegovi nasljedovatelji, svečano smo to obećali: “*Stoga obećajem da ću u svjetovnom staležu, kroz sve vrijeme svoga života, živjeti evanđelje Isusa Krista u Franjevačkome svjetovnom redu...*” (formula obećanja u OFS-u)

Naše je Pravilo puno žurnih poticaja da stavimo Krista u središte naših života, da živimo Evanđelje koje je Krist, poput Franje, priznajući Božje očinstvo kojemu moramo stremiti svim svojim snagama i čiju volju moramo činiti (Pravilo OFS-a 4, 5, 6, 7, 10; GK OFS-a 9-12). To je srce našega Pravila.

Mi nemamo posebne ili *specifične* odredbe već upravo suprotno: “*Duhovnost svjetovnog franjevca jest projekt života usredotočen na Kristovu osobu i na njegovo nasljedovanje, a ne detaljni program koji bi samo trebalo u praksi ostvariti.*” (GK OFS-a 9,1)

Toliko sam uvjeren da je Franjin poziv (kao i naš) da jednostavno budemo samo cjeloviti kršćani, da

mislim da Franjo ne bi bio sasvim sretan da se nazivamo “franjevcima”. Mislim da bi mu se daleko više sviđalo da se nazivamo “kršćanima”. Za svoje nasljedovatelje izabrao je nazive koji ne odvrćaju pažnju od Krista i kojima se jasno ocrta njihovo nasljedovanje Krista: “*Manja braća*” – bratstvo te biti manji i podložni svakome; “*Pokornička braća i sestre*” – bratski život i trajno obraćenje; “*Siromašne sestre*” – siromaštvo, kao konkretan znak potpunog samopredanja, *pro mundi vita*, za život svijeta.

Međutim, danas nije neobično susresti “franjevce” kojima je “biti franjevac” gotovo važnije nego biti kršćanin! Vjerujem da bi nam Franjo, da može, danas rekao: “Draga braćo i sestre, da biste bili moji istinski i vjerni nasljedovatelji, morate biti *samo* kršćani, *potpuni* kršćani. Morate biti *savršeni* kršćani, upravo kako je i meni dobri Bog udijelio tu milost.”

SPECIFIČNOST NAŠEGA POZIVA: DA BUDEMO CJELOVITI KRŠĆANI; KAO ŠTO JE TO BIO FRANJO

Naš je poziv svakako *specifičan*, ne samo zato što smo pozvani živjeti svoj život u *svijetu*, u svakodnevnim prilikama svijeta, u laičkom ili redovničkom staležu, bilo u celibatu bilo u braku. Većina je vjernika pozvana da živi u ovom životnom staležu. Specifičan je samo po tome što se naš poziv odnosi na primjer, uzor, jedinstveni način nasljedovanja Franje Asiškoga.

To je istinski i jedini specifičan element našega poziva koji nas razlikuje i ujedinjuje: da budemo cjeloviti kršćani, poput Franje.

Van toga nema ništa specifičnoga. Štoviše, usudio bih se reći da je naš poziv, naprotiv, *nespecifičan* poput Franjinoga. Dopustite mi da objasnim.

Što je to Franjo činio, a da Evanđelje, Isus, nije tražio od svakoga vjernika? Franjo nije činio ništa drugo doli savršeno ispunjavao ono što je Isus od svakoga tražio. Franjo je ponizan? Isus traži poniznost od svih vjernika. Franjo je siromašan? Isus je svima rekao: “Blago siromasima.” Franjo živi čistoću? Čistoća se zapovijeda svim vjernicima. Franjo je krotak? Isus to svima preporuča. Franjo je živio u bratstvu? Ne žive li monasi i redovnici

² “Ipak je, međutim, (Inocent III) odgodio izvršiti ono što je zatražio Kristov siromašak, jer se nekima od kardinala činilo da je to novotarija i da premašuje ljudske snage. Među kardinalima se nalazio častan čovjek, gospodin Ivan od sv. Pavla, biskup sabinski, ljubitelj svake svetosti i pomagač Kristovih siromaha. On je, nadahnut Božjim Duhom, rekao Vrhovnom Svećeniku i svojoj braći kardinalima: ‘Odbacimo li tu molbu ovog siromaha kao nešto odviše teško i novo, kad moli da mu se potvrdi pravilo evanđeoskoga života, budimo oprezni da se ne bismo ogriješili o Kristovo evanđelje. Jer, rekne li netko da se između opsluživanja evanđeoskoga savršenstva i želje ovoga čovjeka nalazi nešto novo ili nerazumno, ili nemoguće za opsluživanje, taj pogrduje Krista, počelnika evanđelja!’” (LM III,9)

općenito, kao i svi kršćani (ili bi barem trebali) u bratstvima među sobom?

Mogli bismo tako nastaviti u svemu, i vidjeli bismo da je Franjo činio upravo ono što je Isus tražio od svih vjernika. Franjo nije imao karizmu i poslanje koji su bili ograničeni na usko i specifično područje. Njegova karizma, njegovo zvanje i poslanje su *nespecifični* u smislu da odgovaraju karizmi, zvanju i poslanju Crkve u svakom vremenu, Kristove Crkve u najčišćem i najcjelovitijem obliku. Ukorijenjeni su u najdubljoj biti kršćanskoga života bez daljnjih osobitosti. Njegov put nije ograničen na određeni broj izabраниh ljudi nego za sve!

*Pismo vjernicima*³, koji je važan tekst za svjetovno franjevaštvo te se nalazi kao Predgovor našem sadašnjem *Pravilu*, najočitiiji je dokaz toga. Franjo piše “vjernicima pokornicima” (*de illis qui faciunt poenitentiam*)⁴, dakle svima nama, ali po njemu svi moraju krenuti putem pokore-obraćenja. Franjo je otkrio Vrhovno Dobro te je sve žarko

poticao da otkriju da je to jedini način da se ostvari život, jedini pravi život: da se obratimo kako bismo bili u zajedništvu s *njegovim* i *našim* Gospodinom Isusom Kristom, s *njegovim* i *našim* nebeskim Ocem. Franjin ideal je isti onaj što ga imaju svi vjernici kršćani (i to ne samo laici).

Naš je specifičan poziv, dakle, **biti kršćanin poput Franje**. Naša velika i jedina specifičnost može se sažeti u dvije riječi: poput Franje. Ovaj “poput”, međutim, čini silnu razliku jer, ako je istina da je Krist od svih tražio da čine što je i Franjo činio, isto je tako istina da je Franjo to činio do najvišeg stupnja. Različitost nije samo u činjenju *specifičnih* stvari nego u *intenzitetu* s kojim se one čine. Upravo je intenzitet ono što je karakteriziralo Franju, to je paradigma i pravilo svih nas franjevaca u bilo kojem obliku života.

“Prva činjenica razvoja Franjina poziva... jest njegovo osobno iskustvo odnosa s Isusom Kristom, odnos obilježen radikalnošću, potpunnošću i ustrajnošću.”⁵

To je naš poziv: “suobličiti se Kristu”, savršenom čovjeku. A naše specifično obilježje je sadržano u življenju tog suobličavanja **jednakim intenzitetom** kao što ga je Franjo živio, jednakom **cjelovitošću** kojom je Franjo nasljedovao cjelovitog Krista, jednakom **radikalnošću** koja je obilježila njegovu preobrazbu-suobličenje do najdubljih dijelova njegova bića, i jednakom **ustrajnošću** kojom je sve to živio.

Franjo, je bio “najkršćanskiji čovjek koji je po savršenu nasljedovanju za života nastojao biti suobličan živome Kristu, a kad je umirao da bude sličan umirućem Kristu, a kao mrtav mrtvome, pa je zato zavrijedio da mu i tijelo bude urešeno vidljivom sličnošću!” (LM XIV,4) Kao što je sv. Bonaventura istaknuo Franjo je **najkršćanskiji čovjek**. To je njegova specifičnost, njegovo specifično obilježje: da bude potpuno i sasvim Kristov, najkršćanskiji čovjek, kojeg ništa ne drži i ništa ne ograničava.⁶

Franjo, kojeg su nazivali i *drugim Kristom*, izdigao se ponizan i velik, kao onaj tko se nastojao u svemu poistovjetiti sa svojim Gospodinom. Prihvatajući širom milost i pomoć Duha Svetoga, postao je primjer, paradigma za cijelu Crkvu u svim vremenima i po čitavome svijetu.

“Najveća njegova odluka, posebna želja i vrhovna nakana bijaše: **uvijek i u svemu opsluživati sveto evanđelje i sa svom budnošću, svim nastojanjem, najvećom željom duha i svim žarom srca provoditi “nauk Gospodina našega Isusa Krista i slijediti njegove stope”**. U neprestanu je razmatranju sebi dozivao u pamet njegove riječi i pronicavošću duha opetovano je razmišljao o njegovim djelima. Njegovu je pamet napose zaokupljala poniznost što se objavila Utjelovljenjem i ljubav što se očitovala u Muci; tako je jedva htio razmišljati o nečemu drugom.”⁷

³ Govorim o obje verzije, onoj Ranijoj, kraćoj, koja je i Predgovor *Pravilu OFS-a*, te onoj Kasnijoj koja je proširena i obogaćena verzija prve.

⁴ Naslov *Pisma vjernicima* (ranija redakcija): “H[a]lec sunt verba vit[a]e et salutis que si *quis* legerit et fecerit inveniet vitam et [h]auriet salutem a domino *de illis qui faciunt poenitentiam*.” Ovo su riječi života i spasenja za *one koji čine pokoru*. **Tkogod** čita i slijedi ove riječi, naći će život i Božje spasenje. Ovo **tkogod** nije ograničavajući već sveobuhvatni. Upućen je **svima**.

⁵ Andrés Stanovnik, OFMCap, nadbiskup Corrientesa, Argentina.

⁶ Usporedba između svetoga Pavla i svetoga Franje, dvojice velikih obraćenika, nadahnjuje. Obojica su živjeli puninu života u Kristu, kao što nam Pavao govori i kao što je Frano intenzivno živio: *Ta meni je živjeti Krist; Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist.* (Fil 1,21; Gal 2,20)

⁷ 1 Čel 84.

Međutim, ne bi li ovo trebalo vrijediti za svakoga sveca? Da, bez ikakve sumnje. Pa ipak, čini se kao da je Svevišnji želio da Franjo na najcjelovitiji i najvidljiviji način utjelovi to poistovjećenje s Kristom, zauvijek.⁸ On je postao kršćanin *par excellence*. Stoga mu je Bog povjerio posebno poslanje da bude neizbrisiv znak cijeloj Crkvi, svim kršćanima, cijelome svijetu. A Franjo, iako je umro prije nekih 800-tinjak godina, i dalje izvanredno izvršava to poslanje!

PITANJA ZA PROMIŠLJANJE I RASPRAVU U BRATSTVU:

- 1) Što je “specifično” u pozivu Franje Asiškoga?
- 2) Zašto je Franjo (bio) nazvan “drugim Kristom” ili “najkršćanskijim čovjekom”?
- 3) Što je specifično u našem pozivu svjetovnih franjevacu?

⁸ “Čak i kad bi drugi, smiono, sebe uspoređivali s nebeskim junacima svetosti, koji su bili predodređeni Duhom Svetim da ispune različita poslanja među ljudima – a takve usporedbe, koje proizlaze iz oduševljenja, nisu nikome na čast i uvredljive su pred Bogom, izvorom svetosti – ipak potvrđuju da **nije bilo nikoga u kome bi slika Krista i evandeoskog oblika života tako živo sjala i sličila Kristu kao u Franji**. Stoga, on koji je sebe nazivao “Glasnikom Velikoga Kralja”, s pravom je bio nazivan *drugim Isusom Kristom*, jer je među ljudima njegova vremena i onima koji su živjeli stoljećima nakon njega izgledalo gotovo kao da je Krist uskrsnuo od mrtvih; to je razlog zbog kojeg on i danas živi i nastavit će živjeti kao takav u naraštajima koji dolaze.” Pio XI, Enciklika “*Rite expiatis*”, 30. travnja 1926.